

PUBLIC ACCESS 2004 : 5

Nyhetsbrev om radio, TV, internet och andra medier

- teknik, mediepolitik och yttrandefrihet –

27 maj 2004

Redaktör: Lisa Hederström

Public Access gör sommaruppehåll.

Nyhetsbrevet läses av minst 2.000 personer varje månad. Förutom aktiva inom de lokala icke-kommersiella etermedierna finns det åtskilliga läsare som är riksdagspolitiker, journalister, studenter och forskare på högskolor, andra verksamma inom public service och kommersiella medier, folkrörelser m.m. Dessutom några hundra läsare i de nordiska grannländerna. Alla får nyhetsbrevet utan avgift. Ett enkelt system, som dock måste ses över inför 2005. Av kostnadsskäl måste dock utgivningsfrekvensen nu minskas för 2004. Vi har valt att göra ett uppehåll i sommar och återkommer i augusti/september med månadsutgivningen. * * * Redaktionen önskar alla en skön sommar!

Några rubriker:

Ny Öppen Kanal i Sydney

Reducerad minoritets-tv i SVT:s utbud

SVT och UR startar kunskapskanal - Blockad väntar kanalen

TV4:s förlust påverkar all reklam-tv

Socialdemokraterna lämnar Södertälje lokal-tv

Telenor lockar Wallenberg-bolag

Kommersiella tv-bolag lockas sända nationella produktioner

Krav på svenska och europeiska program lagfästa

Italienskt tv-folk gör motstånd mot Berlusconi

Brittiska Channel 4 blir mer kommersiell

Tittarna i Europa mister skräpkanal

Bakslag för afghansk jämställdhet

Köpenhamns lokal-tv fortsätter sända porr

Ökad kontroll på kinesisk tv- och filmimport

Stor närradiostation i konkurs efter 21 år

Kanske framtiden för närradion: Bilbingo

Indianradio söker nya stödformer

Danmark kan få ytterligare tio landstäckande radiokanaler

Dansk mellanvåg blir USA-ägd

Regeringen avslår ansökan om mellanvågssändningar

Ambassadörer i upprop för hotad närradiostation

Försäljningsboom för HDTV i USA - Högupplösnings-tv kommer i Storbritannien

Ny massmediekoncentrationslag på Island

Rusning efter sommarvikariat i mediebranschen

SMS Killed the Video Star

Kan vi få nog med media?

Senatorer kräver mer forskning om barn och medier

Musen som röt: Ovationer i Cannes för lågbudgetfilm

projekt ▶ PLATTFORM

Den regionala konferensen i Göteborg som berör TV-föreningarna i Skövde, Uddevalla, Lysekil, Jönköping och Göteborg hålls ute på ön Tjörn 12 juni. De regionala konferenserna i Stockholm, Norrland och Skåne är fortfarande under planeringsstadiet och inget bestämt datum är satt ännu på någon av konferenserna.

Mathias Persson är pappaledig halvtid juli ut och kör igång för fullt i augusti, under tiden kommer Mikael Petersén hjälpa Mathias med projekt plattform. Mikael utvecklar också det nya sändningssystemet som skall underlätta för alla TV-föreningar som vill börja sända digitalt från hårddisk. Programmet som heter "media aperta" kommer snart ut som en första beta, och Mikael vill veta vilka stationer som är intresserade av att vara beta-testare. E-posta till Mikael och anmäl intresse mikael.pettersen@opnakanalen.se

Under sommaren och hösten kommer projekt plattform att besöka så många TV-föreningar som möjligt, detta för att dokumentera föreningarnas verksamhet och för att studera vilka goda exempel på föreningar och föreningsstrukturer som det finns i Sverige. Vill ni visa upp er förening för Mathias och Mikael samt hjälpa projekt plattform med att få fram goda exempel på hur en TV-förening kan fungera kontakta Mathias via e-post mathias.persson@opnakanalen.se

Andra aktiviteter som kommer att pågå inom projekt plattform hittar ni på www.plattform.opnakanalen.se, besök gärna vårt forum och skriv några inlägg. Har ni någon aktivitet i er TV-förening som ni vill presentera så kan ni lägga dessa i evenemangskalendern.

Glad sommar
Mathias och Mikael

Television

Ny Öppen Kanal i Sydney

En federal domstol har nu avvisat ett överklagande från *Community Television Sydney (CTS)*, som innehaft en provisorisk licens att sända över etersändaren kanal 31 i Sydney under tio år. År 2005 kommer en ny aktör, *Television Sydney (TVS) Ltd*, att ta över kanalen och därmed få den första permanenta licensen enligt tidigare beslut av Australian Broadcasting Authority.

TVS är ett icke-vinstdrivande företag som består av en paraplyorganisation för enskilda och organisationer som vill sända tv *SLICE TV (Sydney Local Information Community Educational Television)* och utbildningsfonden ETC TV, som bl.a. inkluderar University of Western Sydney.

TVS ordförande, professor Janice Reid, välkomnar beslutet och säger att TVS kommer att vara bäst på att tillfredställa Sydneys skilda behov för *community television*. Hon säger att TVS redan har ett starkt lokalt stöd. *TVS has a strong commitment to deliver high quality Australian content and culturally-diverse programming for all sectors of the community. We have been inundated with offers of support from many Channel 31 program providers, and others in the community who are also interested in becoming involved*, säger Janice Reid. <http://www.tvns.org.au/>

Det som låg den hittillsvarande CTS i fatet var bl.a. att man under vardagar dagligen fyllde på programtablan med upp till åtta timmar program från den kommersiella tv:n, som repriserna av Coronation Street, The Dick Van Dyke Show och The Beverly Hillbillies. Dessutom var föreningar och andra icke-kommersiella producenter tvingade att betala CTS för sändningstid. SLICE TV kommer att sända pro-

grammen gratis, men avgör om ett program håller för kravet att vara "a good community program" och var i tablån programmet skall placeras. Principen är att det inte är pengarna som avgör om man skall få sända. Kanalen når hela Sydney i etern på UHF 31. <http://www.slicetv.org.au/>

SVT:s sändningar i Österbotten blir betal-tv

SVT vill som tidigare berättats inte inkludera Österbotten i sitt nationella sändningsområde. Finländarna ska kunna se SVT då de analoga sändningarna upphör år 2007, men då måste de betala. Enligt SVT bör Finland själv bestämma om framtiden för SVT efter att tv-sändningarna blir helt digitala om drygt tre år. - *Grannlands-tv kan knappast bli en frizon i framtiden*, säger Christina Jutterström. Hon tror på ett system med något som hon kallar minibetal-tv, vilket skulle innebära att SVT uppbär en avgift för varje hushåll som vill se SVT:s kanaler. Det är kanalerna SVT1, SVT2, Barnkanalen och Kunskapskanalen som startar i höst som kan sändas till de finländska hushållen. Sportkanalen och nyhetskanalen SVT 24 kommer av upphovsrättsliga skäl inte att kunna ses i Finland. Rundradions vd Arne Wessberg tror också att SVT:s digitala kanaler kommer att finnas tillgängliga i framtiden men delvis mot betalning. Antingen får tittarna övertala sitt lokala kabelbolag att börja vidaresända svensk tv eller så får de ta in kanalerna via satellit. (Jakobstads Tidning)

Reducerad minoritets-tv i SVT:s utbud

Mellan åren 2001 och 2003 minskade andelen program på SVT som vänder sig till invandrare och etniska grupper. Det visar den undersökning av svenskt TV-utbud som medieforskaren Kent Asp gjort på uppdrag av Granskningsnämnden för radio och TV. Under 2003 utgjorde minoritetsprogrammen knappt två procent av det totala utbudet på SVT:s två kanaler: i genomsnitt tre timmar och 20 minuter per vecka. Det är en minskning med en timme, eller nästan 25 procent i jämförelse med år 2001. Ungefär 75 procent av programutbudet bestod av nyhetsprogram på finska och barnprogram. SVT är också de enda TV-bolag som har program som vänder sig till invandrare och etniska grupper. TV3 och TV5 är de mest amerikanska av tv-kanalerna; närmare 80 procent av programmen består av inköpt material från USA. (Journalisten)

SVT och UR startar kunskapskanal

Den 27 september startar SVT och UR Kunskapskanalen, en temakanal som ska bidra till folkbildning och utbildning. Kanalen ska sända program inom ämnesområden som historia, natur, vetenskap och kultur, söndag till torsdag kl 18-23. Gamla och nyproducerade UR-serier kommer att alterneras. Det är ännu inte klart på vilket sätt kanalen kommer att distribueras, förutom att den kommer att sändas digitalt. De vanliga UR-sändningarna kommer att fortsätta i SVT. Projektledaren Veronica Hedman tror ändå att Kunskapskanalen kommer att locka tittare. - *Vi sänder kvällstid, vilket är mer tittarvänligt än de vanliga UR-sändningarna. Varje kväll kommer dessutom ha ett speciellt tema. Kanalen har en egen profil och ett tydligt innehåll.*

Blockad väntar kanalen

Det kommer inte direkt att märkas för tittarna men den 28 maj kommer allt arbete på den planerade Kunskapskanalen att utsättas för blockad. SJF trappar upp stridsåtgärderna mot Public Services arbetsgivarorganisation SRAO. Detta lär dock inte störa tv-tittarna i någon större utsträckning eftersom kanalen inte lanseras förrän i höst. - *Det är väsentligt att också Utbildningsradion (UR) drabbas av konfliktåtgärderna eftersom UR är det bolag som mest konsekvent utnyttjar och missbrukar projektanställningsavtalet*, säger Journalistförbundets ordförande Agneta Lindblom Hulthén i en kommentar. (Resumé)

SVT Väst varslar 15

SVT:s besparingar i Västsverige är nu klara. Totalt är 35 personer övertaliga, varav 15 har varslats om uppsägning. De 20 medarbetare som klarat sig från varsel om uppsägning har företaget hittat andra arbetsuppgifter åt, en del andra kommer att ingå i SVTs medarbetarprojekt. Hittills har förhandlingarna bara handlat om yrkesfunktioner, men nu följer också turordningsöverläggningar. SVT Väst består av SVT Göteborg, samt lokala redaktioner i Uddevalla, Halmstad och Borås. (Resumé)

TV4:s förlust påverkar all reklam-tv

Under första kvartalet tappade TV4-koncernen 38 miljoner kronor, eller 8,5 procent av sin försäljning jämfört med samma period förra året. På huvudkanalen tappade TV4 hela 48 miljoner, eller 12,2 procent. Kanalens försäljningskris påverkar hela reklam-tv-branschen. Om TV4 utesluts i IRM-statistiken ökar tv med 6 procent. I verkligheten är ökningen ungefär 3 procent, eftersom MTV för första gången redovisas, gissningsvis med 12-15 miljoner i kvartalsförsäljning. - *Vi har varit bra på att skaffa nya kunder, men de gamla har viktat om en större andel av sina köp till satellitkanalerna*, säger Mikael Grimborg, TV4:s intäktsdirektör. Enligt den tidigare framlagda koncessionsavgiftsutredningen skulle TV4:s koncessionsavgift sänkas från den 1 januari 2004. Men tre år efter riksdagsbeslutet att regeringen skulle se över koncessionsavgiften har fortfarande inget regeringsbeslut presenterats. (Resumé)

Socialdemokraterna lämnar Södertälje lokal-tv

Arbetarkommunen har beslutat att dra in sin del i den informationsslinga som sänds i kabelnätet och även hoppa av medlemskapet i föreningen Södertälje lokal-tv. Man anser sig inte vilja verka i samma informationsslinga som *Aktionsgruppen mot könsneutrala äktenskap* – med en armenisk förening i basen – som propagerar för stopp av en kommande lagstiftning för homoäktenskap. Södertälje lokal-tv når 24.000 hushåll och är genom sitt sändningstillstånd av staten ålagd att ”sträva efter vidast möjliga yttrandefrihet och informationsfrihet.” En fjärdedel av den ideellt drivna kanalens intäkter kommer från politiska partier.

Telenor lockar Wallenberg-bolag

Norska Telenor Broadcasting ska precis som Telia Sonera renodla sin verksamhet och göra sig av med sin tv-del. Efter köpet av Comhem har nu Wallenbergkontrollerade riskkapitalbolaget EQT börjat intressera sig för Telenor, som innefattar satelliter, Canal Digital och Norges största kabel-tv-nät. (Resumé) Hela mediadelen sägs vara värd cirka *tio miljarder* norska kronor enligt Dagens Näringsliv.

Kommersiella tv-bolag lockas sända nationella produktioner

I Kanada har radio- och tv-myndigheten, CRTC, nyligen presenterat ett förslag på en trestegsåtgärd som är tänkt att gynna de tv-bolag som prioriterar kanadensiska dramaproduktioner under bästa sändningstid (19.00 till 23.00). För varje sådan timme av kvalitativt innehåll kompenseras tv-bolaget med extra reklamtid, vilket i vissa fall kan innebära så mycket som sex och en halv minut i extratid. De berörda bolagen tillåts att använda den extra tiden när som helst i tablån. (Radio Netherlands)

Krav på svenska och europeiska program lagfästa

1 maj trädde de nya bestämmelserna i kraft som innebär att den som sänder tv-program över satellit eller med tillstånd av regeringen skall, om det inte finns särskilda skäl mot det, se till att *mer än hälften av den årliga sändningstiden upptas av program av europeiskt ursprung*. Lagen innebär också att minst tio procent av den årliga sändningstiden, eller minst tio procent av programbudgeten, avser program av europeiskt ursprung som har framställts av självständiga producenter. I sändningstid inräknas inte nyheter, sport, tävlingar, annonser och programtjänster. Dessutom skall radio- och TV-sändningar, som sker med stöd av tillstånd av regeringen, om det inte finns särskilda skäl mot det, i betydande omfattning innehålla program på svenska språket, program med svenska artister och verk av svenska upphovsmän.

Italienskt tv-folk gör motstånd mot Berlusconi

En känd italiensk tv-journalist och en ledande kandidat i nästa månads EU-val säger att hennes kampanj kommer inrikta sig på premiärminister Silvio Berlusconis järngrepp på landets medier. Lilli Gruber sade på en presskonferens att detta är skamligt för ett land som Italien och hon kommer att arbeta mot detta även i parlamentet. Berlusconi kontrollerar i stort sett alla tv-stationer i landet liksom reklaminkomsterna. Gruber var främsta nyhetsankaret i public servicekanalen RAI kvällsnyheter innan hon nyligen sade upp sig. I början av maj avgick chefen för RAI efter att ha anklagat Berlusconis regering för att ha blandad sig i bolagets skötsel. (AFP)

Brittiska Channel 4 blir mer kommersiell

P.g.a. konkurrensen säger Channel 4 att man kan komma behöva ändra sin publikt ägda status till en mer "kommersiell flexibilitet". Man har redan inlett samtal med Channel 5 (som ägs av europeiska bolaget RTL och United Business Media). Att göra Channel 4 mer kommersiell kräver lagändring för en privatisering eller ändring av samhällsuppdraget. Samgåendet mellan Carlton och Granada, som formerat den dominerande kanalen ITV, hotar både Channel 4 och Channel 5 på reklammarknaden. (Reuters) Channel 4 investerar £90 miljoner i flera nya digitala kanaler bl.a. *More4* tidigt nästa år – i ett försök att behålla sin marknadsandel. De nya kanalerna inriktas på komedi, musik och faktaprogram. Även *More4* blir reklamfinansierad, men kommer att rikta sig till en bättre beställd publik. (What Satellite TV)

Tittarna i Europa mister skräpkanal

Amerikanska Hallmark Channel drar sig ur alla sina internationella marknader. Crown Media, som distribuerar Hallmark Channel i 122 länder (!), säger att man helt skall inrikta sig på den amerikanska marknaden. Till salu är nu Hallmarks internationella betalkanal och ett programstock. Potentiella köpare sägs vara bl.a. Viacom, Turner Broadcasting och Sony. (What Satellite TV). Hallmark sänder genomgående ett utbud av amerikanska program på B- och C-nivå.

Bakslag för afghansk jämställdhet

Ett förbud har utfärdats för kvinnliga artister att uppträda i tv i den afghanska provinsen Nangarhar. Tv-bolaget i fråga har sedan två år haft kvinnliga både nyhetsuppläsare och artister, men nu har det alltså slagits fast att detta strider mot islam. Kabuls television började sända underhållning med kvinnliga artister i januari. Något som har uppskattats av stadens tittare, men fördömts av den konservativa högsta domstolen tillsammans med en rad tunga islamiska grupper. Det här är en utveckling som sker trots att regeringens informations- och kulturdepartement stöder en ökning av kvinnliga företrädare i media och den nya afghanska konstitutionen ger samma rättigheter till kvinnor och män. (AFP)

Köpenhamns lokal-tv fortsätter sända porr

Nu sluter fler medlemmar i den lokala tv-nämnden upp bakom föreningen Pornofrit Miljø's förslag om att förbjuda pornografin i *Kanal Köpenhamns* sändningar. Men nämndens ordförande, kulturrådet Martin Geertsen (V), har inte för avsikt att stoppa programmen. – *Ärligt talat så är det inte så många människor som är uppe på nätterna för tita på exempelvis Vesterbro Lokal TV*, motiverar Geertsen sitt ställningstagande. Den danska tv-nämnden kan inte förbjuda en kanal på dessa grunder, vilket har fått Pornofrit Miljø att föreslå nya etiska riktlinjer. Även detta motsätter sig Geertsen och hävdar att hans ingripande blir aktuellt först om sändningarna skulle ske dagtid. Det finns dock andra krafter inom nämnden som arbetar för tydligare etiska riktlinjer. Så länge pornografi är tillåtet kan nämnden heller ingenting göra. Men med sådana riktlinjer skulle det bli enklare att prioritera vilka som ska få sändningstillstånd, säger exempelvis Jørgen Springborg. (Jyllands-Posten) Anm. Föreningen *Kanal Köpenhamn* disponerar och som ger utrymme åt 45 av 70 sändningstillstånd för självständig programverksamhet. Denna kanal liknar närmast Öppna Kanalen i Stockholm utom att den även sänds i etern.

Ökad kontroll på kinesisk tv- och filmimport

På en webbsida utfärdar den kinesiska staten en rad restriktioner för vad importerad film och tv får - och inte får - innehålla. Detta inkluderar också bestämmelser för vad tv-presentatörer ska ha på sig och vad de tillåts säga. Importerade produktioner får inte strida mot de kinesiska särdragen och heller inte det socialistiska systemet. Är så fallet bör de censureras, heter det. Regeringen kräver att tv-bolagen ska avfärda alla program som förespråkar västerländska värderingar och livsstilar, i synnerhet om programmen är av utbildande eller vetenskapligt slag. (Asia-Pacific Broadcasting Union)

Radio

Stor närradiostation i konkurs efter 21 år

Radio Skellefteå har lämnat in en konkursansökan till Skellefteå Tingsrätt. Närradioföreningen har varit igång sedan 1983 och har förutom dagtidssändningar, som görs av praktikanter, haft föreningssändningar. En del av orsaken till konkursen är att Arbetsförmedlingen efter många år drog in praktikplatserna förra året. Trots att det årliga driftbidraget från kommunen höjts från 30.000 kr till 60.000 kr räckte inte pengarna. - *Det var för att klara av att betala tillstånden och det tekniska*, berättar Fredrik Edin, ordförande för Närradioföreningen i Skellefteå. (P4 Västerbotten/Norra Västerbotten). Radiostationen har varit mer en lokalradio i Skellefteå och har haft ett genomsnitt på sex procent av lyssnarna. Rikssnittet för närradio ligger på två procent. För att täcka in hela kommunen har man använt man tre sändare.

Kanske framtiden för närradion: Bilbingo

Vi vill vara först med det bästa och senaste och det är vi nu. Det säger Göthe Persson, bilbingoarrangör i Bromölla med 40 år i branschen som sedan en vecka sänder bilbingo över närradionätet – för att slippa störa grannarna. Och från och med förra veckan har ännu en nyhet tillkommit: numera sänds bingo över radionätet. – *Men det är ingen ordinarie närradiosändning, utan en speciell frekvens, 91.0 MHz som vi tilldelats av Post- och telestyrelsen*, säger Sven-Olof Svensson, som så här i början är behjälplig med tekniken och ser till att alla som kommer kan få in rätt frekvens på sin radiomottagare, vare sig det är bilradio eller medhavd transistor. - *Vi fick ett erbjudande från länsstyrelsen att göra så här, sedan det kommit fram att man testat detta i Ängelholm. Detta är framtiden – de kommer att gå över till detta överallt, och därför vill vi vara först med det senaste och bästa*, säger Göthe Persson. (Sydöstran)

Radio- och tv-verket kan ingripa i närradiotvist

I Burlöv har en tvist blossat upp mellan två närradioföreningar. Det enda som hördes på Burlövs närradio under en hel dag var en kråka. Andra dagar är det en gris, ett får, en ko, en höna, en hund och en häst som är programvärdar. Calle Browall är ordförande i musikföreningen Preemphas som sänder ut djurlätena. Han menar att djurlätena visst är ett program som följer bestämmelserna. – *Det är ju eget, lokalt producerat material*. Dessutom anser han att djur i etern är betecknande för situationen i närradion: – *Det är som en bondgård med djur som skriker åt varandra, det är rätt så målande. Och det är faktiskt många som tycker att det är rätt så roligt istället för en pauston*, säger Calle Browall. Föreningen vill ha mer sändningstid på kvällen eftersom det finns tider som ingen annan förening utnyttjar. Det håller dock inte Burlöv-Lomma Närradioförening håller med om. Preemphas har nu vänt sig till Radio- och tv-verket för att få mer sändningstid, men myndigheten vill helst inte lägga sig i. Om inte föreningarna kan komma överens om sändningstiderna kan Radio- och tv-verket bestämma hur tiderna ska fördelas. Men ett sådant beslut kan överklagas till länsrätten i Stockholm.(Sydsvenskan)

En lokal radiokanal blir två

Mediemyndigheten FCC överväger f.n. regelsystemet för digital radio i USA. Under tiden funderar de lokala icke-kommersiella NPR-stationerna på hur man skall använda tekniken på bästa sätt. Den nya tekniken, som blir standard i USA, möjliggör att en radiostation kan omvandla en analog FM-kanal till två digitala. Bland annat tänker man använda den andra kanalen för mer musik, reprisering av lokala program, längre versioner av intervjuer som tidigare sänts, program på utländska språk och grannskapsinriktade program för ungdomar.

National Public Radio inför systemet med namnet Tomorrow Radio. Om FCC godkänner signaldelningen kommer NPR att leverera två kostnadsfria strömmar till stationerna: Classical Public Radio Network en nyhets/talk radioström. (Current) <http://www.current.org/>

Indianradio söker nya stödformer

The National Federation of Community Broadcasters har begärt hos Corporation for Public Broadcasting om ett finansiellt stöd för att skapa en organisation, Center for Native Radio, som i sin tur skall söka finansiellt stöd från skilda och hittills oprövade håll. Organisationen skall hjälpa dessa mycket små radio-

stationer med att söka projektstöd och tekniskt support. Hittills använda stödformer som medlemskampanjer och sponsring har inte fungerat för dessa stationer. Indianreservaten har för litet befolkningsunderlag, näringsliv saknas, arbetslösheten vanligtvis skyhögt och bättre utbildade drar sig för att bo kvar. (Current)

Det finns idag 32 public radiostationer för indianer i USA. Två ytterligare planeras. Nästan alla ligger på landsbygden. Endast KNBA i Anchorage Alaska betjänar en stad. Stationen drivs av Koahnic Broadcasting Corp, som producerar *Native America Calling* och *National Native News* sitt produktionscentrum i Albuquerque, New Mexico. Dessutom finns AIROS (American Indian Radio on Satellite), som från Lincoln Nebraska driver en 24-timmars satellitkanal.

Danmark kan få ytterligare tio landstäckande radiokanaler

En omfattande revision av radio- och tv-lagarna sker efter ett avtal mellan regeringspartierna Venstre och Konservative samt stödpartiet Dansk Folkeparti väntas vara klart 9 juni enligt, Berlinske Tidende. Bl.a. planeras att införa ett Single Frequency Network (SFN), som skall kunna ge utrymme för 7-10 nya kommersiella radiokanaler. SFN har tagits i bruk i Holland och nu har danska telestyrelsen gett grönt ljus. I övrigt nämns att regeringen vill lägga ner de lokala radio- och tv-nämnderna och sänka avgifterna till upphovsrättsorganisationerna KODA och Gramex. (Radio-Nyt)

Dansk mellanvåg blir USA-ägd

Amerikanska SBS Radio A/S (The Voice, Radio 2, TvDanmark) var det enda företaget som anmält sig till Radio- och tv-nämndens auktion för fem mellanvågsfrekvenser som täcker hela Danmark. Därmed fick SBS koncessionen för utropspriset. Verksamheten måste inledas inom två år och koncessionsavgiften är 250.000 Dkr per år.

Regeringen avslår ansökan om mellanvågssändningar

Roy Sandgren vill sända över den klassiska mellanvågsfrekvensen 1179 från Sølvesborg. Men regeringen har nu avslagit Scandinavia 1179 Mellanvågs ansökan. Detta menar kulturminister Marita Ulvskog betyder inte att verksamheten i sig betraktas som mindre angelägen eller oviktig. Bakom beslutet ligger överväganden om mera grundläggande principer för sändningar av radio och TV till hela landet eller till utlandet (räckvidden är stora delar av Sverige och Europa.) Varje tillstånd för radio eller TV får stor betydelse för allmänheten i Sverige och ibland också utomlands. I kombination med att etermedierna har stor genomslagskraft har den hittillsvarande uppfattningen varit att staten endast låter ett eller några bolag i allmänhetens tjänst (public service) sköta radio- och TV-verksamheten. Staten kan därigenom ställa krav på t.ex. opartiskhet, saklighet och ett mångsidigt programutbud i den verksamhet som skall bedrivas. Det är för närvarande inte aktuellt att ändra på dessa grundläggande principer enligt ministern.

Radio på engelska i Paris

Nyligen lanserades en ny radiokanal i den franska huvudstaden. Paris engelsktalande befolkning lovas nyheter på engelska och hitmusik 24 timmar om dygnet när *Paris Live Radio* intar etern. Upphovsmakaren, den australiensiske juristen Renzie Duncan, säger sig vara obekymrad över det faktum att den franska medielagen kräver att 40 procent av den spelade musiken ska vara fransk. Snarare, säger han, var det häpnadsväckande att det var så lätt att få till stånd en engelskspråkig radiokanal i Frankrike överhuvudtaget. *Paris Live Radio* kan även rattas in i södra Frankrike och norra Spanien. Radiostationen saknar än så länge FM-frekvens men är tillgänglig i DAB-nätet, på Internet och över satellit. (www.parislive.net)

Ambassadörer i upprop för hotad närradiostation

I Norge har tio latinamerikanska ambassadörer vänt sig till kulturminister Valgerd Svarstad Haugland i ett försök att rädda Radio Latin-Amerika. Det finns omkring 30.000 latinamerikaner i Norge. Kanalen har haft ett uppehåll sedan 19 april och kräver av regeringen extra stöd på 125.000 Nkr. Radiostationen måste börja sända igen inom sex månader, annars mister den koncessionen. (propaganda.no)

Programtips

Radio Free Conscience (Radio Fritt Samvete) är ett program som handlar om nyheter och ämnen som berör gräsrotsmedia och lokalförankrade medier. Paul Riismandel besöker olika gräsrotsmedier, möter personligheterna bakom dessa medier och tar upp sociala och juridiska frågor som berör dessa medier. Exempel på ämnesområden är Community and micropower ("pirate") radio, public-access television, alternative and grassroots newspapers and publications. - Radio Free Conscience sänds varannan söndag på WEFT 90.1 FM in Champaign, Illinois (USA) och kan även avlyssnas på <http://www.prairienet.org/weft/weft-live.html> – De som vill sända Radio Free Consciences program på sin radiostation kan kontakta paul@radiogeek.org

Ny teknik

Sony lanserar minimottagare för tv och radio

Sony har lyckats tillverka en krets, inte större än ett frimärke, med både en tevemottagare och en fm-mottagare. Den nya kretsen är avsedd för mobiltelefoner och väger 2,6 gram, har en effektförbrukning på 0,63 W och arbetar vid spänningen 3,3 V. Tevemottagaren tar in 12 VHF-kanaler och 50 UHF-kanaler. Radiomottagaren har ett omfång på fm-bandet mellan 76 - 90 MHz. Leveranserna ska komma igång den här månaden med ett pris på motsvarande 2400 kronor. (Ny Teknik)

Försäljningsboom för HDTV

Nu börjar man på allvar köpa högupplösnings-tv i USA. Försäljningen första kvartalet i år ökade med 104% i jämförelse med samma period året innan till totalt 1.390.000 mottagare. Priserna faller nu med 10-30% per år och allt mer program sänds i HDTV. CBS sänder 27 timmar i veckan HDTV i sitt reguljära utbud, ABC och NBC 21 respektive 13 timmar i veckan. (USA Today)

Högupplösnings-tv kommer i Storbritannien

BBC överväger att "rulla ut" HDTV under de kommande fem åren. Konsumenterna köper nu storbilds-tv i accelererande takt samtidigt som priserna på stora bildskärmar raskt sjunker. Därmed avslöjas den begränsade bildkvaliteten i nuvarande digital-tv:n som visar sig underlägsen bl.a. DVD-Video. BBC tror att man bara kan sända HDTV via kabel och satellit eftersom marksänd digital tv bandbredd inte räcker till. (What Satellite TV/MediaScan)

Övrigt...

Ny massmediekoncentrationslag på Island

26 maj röstade det isländska alltinget igenom regeringsförslaget om ändringar av massmedielagen och konkurrenslagen med minsta möjliga majoritet, 32 röster mot 30 och en nedlagd röst. (Debatten var den näst längsta i alltingets historia, över 82 timmar - det är bara debatten 1993 om EES-avtalet som varit längre).

I största korthet innebär lagen att inget företag får äga mer än 35% i ett massmedium, att ett företag (eller företagsgrupp) som klassats som marknadsledande av konkurrensverket inte får äga mer än 5% i massmedium, att ägande i både etermedium och tryckt medium underkastas hårdare villkor, samt att nu gällande mediekoncessioner tillåts löpa ut.

Oppositionen ansåg dock att ändringarna oförenliga med grundlagens bestämmelser om yttrandefrihet, att den 149 år gamla pressfriheten i landet beskärs med den nya lagen och att etableringsrätten inskränks. Det anses också av somliga att lagen är en specielllag riktad mot en enda företagsgrupp, Baugur. Det finns en paradox, menar oppositionen, att de regeringar som öppnade för privata etermedier 1986 och som under

senare år liberaliserat näringsliv och finansmarknader, nu med lagstiftning inför nya begränsningar. (Ulf Svenér, Svenska Ambassaden, Reykjavik)

Rusning efter sommarvikariatet i mediebranschen

I år har nästan 18.000 ansökningar kommit in till de 31 medieföretag som tidningen Journalisten ringt runt till. Sammantaget handlar det om 950 vikariat. Många arbetsgivare har till och med slutat att annonsera på grund av det hårda trycket. Störst har anstormningen varit på Aftonbladet som har 47 ansökningar per vikariat på papperstidning och nättidning. Enligt tidningens personalredaktör är många fler kvalificerade nu än tidigare – det märks enligt henne att många har haft vikariat förut. Även Svenska Dagbladet, Vestmanlands Läns Tidning och Dagens Nyheter ligger extremt högt med fler än 30 ansökningar per vikariat. På både storstadstidningar som Dagens Industri och Stockholms City och på lokaltidningar som Ljusnan och Karlskoga-Kuriren är det många av fjolårets vikarier som återvänder. (Journalisten)

Fransk beskattningsprincip kan vara filmpolitikens lösning

Det senaste året har Filminstitutet varit ovetande om hur mycket pengar som finns i kommande budget. Detta är katastrofalt för planeringen av nya filmer och för den personal som inte vet om de i framtiden får behålla sina jobb eller ej. Upprinnelsen till krisen är de stora amerikanska produktionsbolagens vägran att godkänna nästa femårsavtal där staten men också filmbranschen går in med pengar. Nu har Åse Kleveland tröttnat på tjuftet. - *Personligen anser jag att filmavtalets dagar är över och det vi ser nu är de sista dödsryckningarna. Saltsjöbadsandan (svensk strävan efter samförstånd till varje pris) finns helt enkelt inte längre. Det här handlar om tuffa konkurrenser som slåss om pengar varje dag. Och även om det skulle bli en lösning på konflikten så blir det haltande kompromisser, sade hon nyligen i en intervju. Hon påpekade även att mallen som används när ett nytt avtal ska förhandlas fram inte motsvarar verkligheten på länge.*

Åse Kleveland vill istället helt slopa samarbetsavtalet och införa en helstatlig filmpolitik. Kulturminister Marita Ulvskog har inte på något sätt avfärdat tanken på att staten ska ta över hela ansvaret, men hon har också gjort klart att kulturdepartementet inte kommer att skjuta till mer än de drygt 200 miljoner kronor som varje år går till svensk filmproduktion. En lösning på detta problem kan enligt Kleveland vara punktbeskattning, något som tillämpas i Frankrike. Där beskattas varje form av filmvisning och pengarna går tillbaka till den inhemska filmproduktionen. Om Sverige skulle införa en liknande modell så innebär det att staten, åtminstone inledningsvis, tvingas betala mer. (TT)

SMS Killed the Video Star

Vid en konferens i Madrid varnade redaktörer och publicister från Europa och USA för att icke-traditionell kommunikation som SMS snabbt tar över radio, tv och tryckta medier tack vare sin omedelbarhet och närhet till publiken. - *Den tidigare spanska Aznar-regeringen avsattes med hjälp av en skur av SMS, som blev ett alternativ till de traditionella tryckta medierna som inledningsvis följde regeringens linje att skulden för bombattentaten mot pendeltågen låg hos baskisk terrorism och inte al-Qaida, sade Nina Calarco chefredaktör för "Gazzetta del Sud". (AP/MediaScan)*

Media verktyg i fredsarbete

En ny rapport om media i samband med fredsarbete har nyligen publicerats. Bakom rapporten "The Power of the Media: Handbook for Peacebuilders" står *European Centre for Common Ground* tillsammans med *Institute for Media, Policy and Civil Society*. Utifrån befintlig forskning behandlar boken den funktion som media kan ha i fredsbyggande insatser. Boken innehåller vissa riktlinjer för hur arbetet kan bli mer effektivt och hållbart, illustrerat av exempel på de bästa erfarenheter och största misstag som gjorts. Läsaren får tips på organisationer världen över och på relevant litteratur och andra informationskällor. Rapporten kan laddas ner från www.euconflict.org (*European Platform for Conflict Prevention and Transformation*).

Ännu ett konglomerat är fött

NBC Vivendi Universal fusionerade nyligen och blev mediebjässen *NBC Universal*. I det nya bolaget ingår NBC TV Network, Universal Film Studio, en rad olika nyhets- och underhållningsbolag samt 29 lokala tv-stationer. VD för bolaget blir Bob Wright. 80 procent ägs av General Electric och återstående 20 procent av Vivendi Universal. Den uppskattade vinsten för nästa år är 15 miljoner dollar. (Broadcasting&Cable)

Kan vi få nog med media?

I en undersökning med namnet "Investment Considerations for the Communications Industry" spås genomsnittsanvändningen år 2007 tillbringa 3874 timmar om året (10,5 timmar om dagen!) invid något slags medium. Men trots den snabba ökningen i mediekonsumtionen finns det delar av industrin som börjat fundera över om inte dagen kan komma när det helt enkelt blivit för mycket av media. Nära en tredjedel av de tillfrågade konsumenterna uppger nämligen att de närmast känner sig överhoppade av valmöjligheter. Läs mer på www.tvweek.com/planning/051704study.html

Senatorer kräver mer forskning om barn och medier

Tre amerikanska senatorer, däribland Hillary Clinton, har i dagarna lämnat ett in ett lagförslag där man uppmanar till mer forskning kring hur barn påverkas av elektroniska medier. Vid en eventuell lagstiftning skulle sådan forskning kunna sanktioneras. Den så kallade CAMERA-stadgan (the Children and Media Research Advancement Act) får stöd av en rad organisationer. Läs mer på <http://www.broadcastingcable.com>, eller i senator Liebermans pressmeddelande på <http://lieberman.senate.gov/newsroom/release.cfm?id=221745>

Musen som röt: Ovationer i Cannes för lågbudgetfilm

I Cannes festivalyra gjorde lågbudgetfilmen *Tarnation* stor succé. Debutregissören Jonathan Caouette har i Appleprogrammet *iMovie* satt samman foton och filmer från sin egen barndom med intervjuer gjorda av honom själv. Hans budget: pengar till tio dv-filmer samt ett par änglavingar till en scen. Filmen har Caouette egentligen arbetat med sedan han som liten flyttade hem till sina morföräldrar. (The Guardian)

MÅNADENS CITAT

" It's been a rough few weeks cause we lost our American distributor. I'm happy to announce that we have a distributor in Albania, so now every country in the world can see this film, except one. And I have a sneaking suspicion thanks to what you have done, and the response from everyone at this festival, you will insure that the American people will see this movie. I can't thank you enough for that. You've put a huge light on this. Many people want the truth to be put away in the closet, and you've taken it out of the closet by this act. "

Michael Moore (från utdelningen av Guldpalmen för filmen Fahrenheit 9/11 på Cannesfestivalen)

Detta elektroniska nyhetsbrev har utkommit sedan 1998.
Denna utgåva har distribuerats kostnadsfritt per epost till 2.115 mottagare.
Önskar du inte nyhetsbrevet i fortsättningen så returnera med vändande epost.
Vidarebefordra gärna nyhetsbrevet till någon som du vet är intresserad av dessa frågor.
Tills vidare finansieras nyhetsbrevet genom bidrag och ideella insatser.

Tidigare nyhetsbrev finns på www.oppnakanalen.se/media

Redaktör: **Lisa Hederström**
Ansvarig utgivare: **Mathias Persson**
Redaktionsråd: Ola Stockfelt & Ted Weisberg
Teknik & Distribution: **Ideosphere**

Epost till redaktionen:
public.access@chello.se